

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERET

Praksisoversigt over forbrydelser mod ældre eller særligt sårbare personer

Straffelovens § 81, nr. 11, og de særlige gerningsbestemmelser i praksis

Version 2 · Opdateret 7. sep. 2026 · 38 afgørelser · 2009-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Dansk ret har ingen samlet "ældrebestemmelse" i straffeloven. Beskyttelsen af ældre, demente, fysisk svækkede og psykisk syge ofre hviler i stedet på ét bærende greb – den generelle strafskærpsesgrund i [straffelovens § 81, nr. 11](#) om udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling – suppleret af et net af selvstændige gerningsbestemmelser om seksuelle overgreb mod inhabile, mandatsvig, groft tyveri og røveri i private hjem. Praksisoversigten kortlægger, hvordan domstolene, anklagemyndigheden og de finansielle ankenævn faktisk håndterer tricktyveri, telefonsvindel, plejehjemsovergreb, misbrug af generalfuldmagter og hjemmerøverier mod svækkede ofre. Hovedmønstrer er, at sårbarheden sjældent optræder som selvstændigt tiltalepunkt, men som et gennemgående udmålingsmoment, der løfter straffen inden for rammen – og ved organiseret berigelse mod ældre løfter kvalifikationen helt op i § 286.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Straffelovens § 81, nr. 11, er hovedhjemlen: den bringer offerets alder, svækkelse eller kognitive nedsættelse ind i en ellers standardiseret vold-, røveri- eller berigelsessag som skærpende omstændighed ved strafudmålingen.
- 02** "Værgeløs stilling" fortolkes funktionelt og ikke aldersbestemt – det afgørende er, om offeret konkret var ude af stand til at forsvare sig eller varetage sine interesser, fx spastisk lammelse, demens, sclerose, skizofreni eller det at ligge ned mellem to biler.
- 03** Der findes ingen "vold mod sagesløs person"-bestemmelse i den gældende § 247; stk. 1 angår gentagelsestilfælde og stk. 2 personer, der efter karakteren af deres arbejde er særligt udsat for vold – sårbarhedsmomentet må derfor bæres af § 81, nr. 11.
- 04** Ved grov vold mod et værgeløst offer er udgangspunktet ubetinget fængsel, selv når skaderne er begrænsede, og selv når tiltalte har gode personlige forhold.
- 05** Systematisk berigelseskriminalitet rettet mod ældre henføres rutinemæssigt under § 286, stk. 1 (tyveri) eller § 286, stk. 2 (bedrageri og databedrageri), hvor "de forhold, under hvilke de befandt sig" og udførelsesmåden bærer kvalifikationen.

- 06 Organiseret telefonbedrageri mod ældre (falsk bank-, Nets- eller politiopkald) ligger i straffniveauet 1 år og 9 måneder til 2 år og 9 måneders fængsel afhængigt af rolle, antal forhold og forstraffe.
- 07 Domstolene sonder skarpt mellem organisatorens og "runnerens" rolle: en underordnet kortafhenter under gældspres kan få en delvis betinget straf, mens telefonmanden i samme netværk får ubetinget flerårig fængsel.
- 08 Berigelse begået under ansættelse i ældrepleje udløser ud over straf en rettighedsfrakendelse efter § 79, stk. 2, af retten til at udøve plejefunktioner.
- 09 Seksuelle overgreb mod totalt hjælpeløse ofre kvalificeres efter §§ 216, 218, 219 og 225 i kombination, og tortgodtgørelsen ligger i praksis på 75.000-80.000 kr. selv hvor forholdet kun er fuldbyrdet som forsøg.
- 10 Udnyttelse af offerets værgeløse stilling begrundes både strafskærpelse og forhøjet tortgodtgørelse – de to virkninger optræder typisk sammen i landsretternes præmisser.
- 11 Ved generalfuldmagter fra demente fuldmagtsgivere har pengeinstitutter både ret og pligt til at afvise dispositioner, der ensidigt tilgodeser fuldmægtigen, hvilket er den civile retlige spejling af mandatsvig efter § 280.
- 12 Værgemålslovens § 25 om værgens forvaltning blev ændret ved lov nr. 729 af 20. juni 2025 med virkning fra 1. juli 2025, hvorved det særskilte krav om formuebevarelse udgik til fordel for et samlet krav om anvendelse til gavn for den, der er under værgemål.
- 13 I sager om social engineering hæfter kunden som udgangspunkt selv, når transaktionen er autoriseret med MitID – offerets høje alder ændrer ikke i sig selv hæftelsen, men mindretalsvota i Det Finansielle Ankenævn peger vedvarende mod en analogi af betalingslovens § 100, stk. 4.
- 14 Udvisning følger næsten undtagelsesfrit med i sager om organiseret tricktyveri begået af udlændinge uden tilknytning til Danmark, og proportionalitetsvurderingen efter opholdsdirektivet falder ud til udvisning, når opholdet har været kortvarigt.
- 15 Den generelle voldsskærpelse ved lov nr. 263 af 11. februar 2026 fordobler straffniveauet efter §§ 245-246 for forhold begået fra 15. februar 2026 og slår dermed også igennem i sager om vold mod svækkede ofre.

Retsgrundlaget: § 81, nr. 11, som den bærende – og ofte eneste – hjemmel

§ 1

Straffeloven indeholder ingen generel bestemmelse om forbrydelser mod ældre. Den bestemmelse, der reelt bærer området, er [straffelovens § 81, nr. 11](#), hvorefter det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed,

at gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse stilling.

Bestemmelsen er en **udmålingsregel**, ikke en rammeudvidelse. Den flytter straffen inden for den strafferamme, som gerningsbeskrivelsen i forvejen fastsætter, og den kræver forsæt til selve udnyttelsen – gerningsmanden skal have været bekendt med sårbarheden og have draget fordel af den. Netop derfor er den i praksis ofte det eneste sted, hvor ældre-aspektet kommer til udtryk i en ellers standardiseret vold-, røveri- eller berigelsessag.

Det er her nødvendigt at rydde en udbredt misforståelse af vejen. Der findes **ingen** "vold mod sagesløs person"-regel i den gældende § 247. Bestemmelsens stk. 1 giver adgang til at forhøje straffen efter §§ 243-246 med indtil det halve, når gerningsmanden *tidligere er dømt* for forsætligt legemsangreb, psykisk vold eller en forbrydelse forbundet med forsætlig vold. Stk. 2 udvider samme adgang til lovovertrædelser efter §§ 244-246 begået over for *en person, der efter karakteren af sit arbejde er særligt udsat for vold* – altså dørmænd, buschauffører, sundhedspersonale mv., ikke svækkede ofre som sådan. Sondringen ses direkte i praksis: i **S-0602-22** blev § 247, stk. 2, anvendt i en sag om vold mod en dørmænd og en politibetjent, mens § 247, stk. 1, i **S-1921-20** og **S-2406-20** blev anvendt ved gentagelsestilfælde. Sårbarhedsmomentet må derfor bæres af § 81, nr. 11.

Tilsvarende er § 218 i dag ikke en "ude af stand til at modsætte sig"-bestemmelse: den kriminaliserer den, der *ved udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering* skaffer sig samleje, med fængsel indtil 4 år. Den passivitets- og tilstandsprægede situation dækkes efter samtykkereformen af den samtykkebaserede § 216, stk. 1.

Endelig skal § 248 læses som den faktisk lyder – den angår strafbortfald ved legemsangreb under slagsmål og gengæld – og har ingen selvstændig betydning for skrøbelige ofre.

LOV

Straffeloven § 81

Straffeloven § 216, stk. 1

Straffeloven § 218

Straffeloven § 247, stk. 1-2

Straffeloven § 248

§ 2 Hvad er en "værgeløs stilling"? Domstolenes funktionelle prøvelse

Praksis fortolker "værgeløs stilling" **funktionelt**, ikke aldersbestemt. Det afgørende er ikke offerets fødselsår, men om vedkommende i den konkrete situation var ude af stand til at forsvare sig eller varetage sine interesser.

Højesteret leverede den skarpeste illustration i [Sag 12/2017](#), hvor tiltalte flere gange hoppede og sparkede på et offers hoved, mens dette lå mellem to biler og støttede sig med armene for at få kraft i angrebet. Offeret var ikke ældre eller sygt – det var *situationen*, der gjorde ham værgeløs. Højesteret udtalte:

Højesteret finder, at der under hensyn til voldens karakter og til omstændighederne i øvrigt, herunder oplysningerne om Ts personlige forhold, ikke er grundlag for undtagelsesvis at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste, selv om volden alene påførte den forurettede begrænsede skader.

Straffen blev skærpet fra 60 dages betinget fængsel med samfundstjeneste til 3 måneders ubetinget fængsel. Dommen fastslår dermed, at værgeløsheden kan bære en ubetinget straf **også når skaderne er begrænsede**.

De kroniske og helbredsbetingede former for værgeløshed ses i seksualsagerne. I [S-3643000](#) var forurettede spastisk lammet med nedsat talefunktion; landsretten skærpede straffen fra 2 år og 6 måneder til 3 år og 6 måneders fængsel og lagde udtrykkeligt vægt på, at tiltalte havde udnyttet forurettedes værgeløse stilling. I [V.L. S-1971-18](#) var forurettede ramt af sclerose og skizofreni, og landsretten fandt det bevist, at tiltalte havde udnyttet hendes værgeløse tilstand; straffen blev fastsat til 5 år og 6 måneders fængsel.

I berigelsessager anvender retterne den mere åbne formulering "særligt sårbar". I [SS-1541/2020-VLR](#) tiltrådte Vestre Landsret udtrykkeligt byrettens vurdering:

Landsretten tiltræder, at de Forurettede 1 og Forurettede 2 er at anse for særligt sårbare.

Landsretten har herved navnlig lagt vægt på tiltaltes forstraffe for ligeartet kriminalitet og på karakteren, antallet og omfanget af forholdene samt de samlede besvegne beløb. Herunder har landsretten lagt vægt på udførelsesmåden ved bedragerierne, og at der er tale om gentagen udnyttelse af to særligt sårbare.

Sammenhængen mellem sårbarhed, udnyttelse og skærpelse ses også i [SS-794/2021-VLR](#), hvor Vestre Landsret i en sag om langvarigt misbrug af et sårbart offer skærpede begge tiltaltes straffe (til henholdsvis 3 år og 2 år og 9 måneders fængsel) og forhøjede tortgodtgørelsen, netop fordi de tiltalte havde opnået tillid og udnyttet offerets sårbarhed i forening.

LOV	Straffeloven § 81	Straffeloven § 216, stk. 1	Straffeloven § 245, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Grov vold (§ 245): Ubetinget fængselsstraf fastsat for hop/spark på hovedet af værgeløst offer – Afslag på samfundstjeneste 25.04.2017 Landsretten · Vestre Landsret skærper straf og godtgørelse i sag om langvarigt seksuelt misbrug af sårbart barn 13.10.2021 Landsretten · Landsretten skærper straffe for omfattende bedrageri mod særligt sårbare personer 19.05.2021 Landsretten · Skærpet straf på 3 år og 6 måneders fængsel for voldtægt under udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling 26.02.2019 Landsretten · Voldtægt og husfredskrænkelser mod værgeløst offer: Landsretten skærper straffen til 5 år og 6 måneders fængsel og stadfæster udvisning 19.02.2019		

§ 3 Vold mod svækkede ofre: sanktionsvalget og 2026-skærpelsen

Vold mod svækkede ofre bedømmes efter de almindelige bestemmelser i [§ 244](#) og [§ 245](#), hvor sårbarheden kommer ind via [§ 81](#), nr. 11. Det praktisk vigtigste spørgsmål er ikke strafferammen, men **sanktionsvalget**: skal straffen være betinget med vilkår om samfundstjeneste, eller ubetinget?

Højesteret har i [Sag 12/2017](#) fastslået udgangspunktet:

Højesteret bemærker, at det i forarbejderne til lov nr. 152 af 18. februar 2015 ... må anses for forudsat, at udgangspunktet ved grov vold, jf. straffelovens § 245, fortsat er, at der skal fastsættes en ubetinget frihedsstraf, og at betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kun vil kunne anvendes, hvis særlige grunde taler for det.

Rigsadvokaten har udmøntet dette i [Rigsadvokatmeddelelsen om samfundstjeneste](#), hvorefter anklagemyndigheden som udgangspunkt skal nedlægge påstand om ubetinget frihedsstraf ved grov vold, og hvor undtagelsen typisk forudsætter kort straf, ung og ustraffet gerningsmand, spontan reaktion på en forudgående uoverensstemmelse og begrænset skade – kriterier, der sjældent er opfyldt, når offeret er udvalgt for sin skrøbelighed.

At gentagelsesmomentet vejer selvstændigt tungt ses i [S-1921-20](#), hvor Østre Landsret skærpede en betinget dom med samfundstjeneste til 4 måneders ubetinget fængsel i en sag efter [§ 244](#), jf. [§ 247](#), stk. 1, netop under henvisning til forstraffe for ligeartet kriminalitet, og dette vejede tungere end gode personlige forhold.

Vigtigt om aktualitet: Ved [lov nr. 263 af 11. februar 2026](#) er strafferammen for [§ 245](#) hævet fra 6 til 8 års fængsel, og det er forudsat, at straffen i voldssager efter §§ 245, 245 a og 246 gennemgående **skærpes med 100 pct.** i forhold til hidtidig praksis. Skærpelsen gælder forhold begået fra og med den 15. februar 2026, jf. [straffelovens § 3](#). Rigsadvokaten har beskrevet dette i [Rigsadvokatmeddelelsen om vold mod børn, pkt. 5.2.2.2](#). Enhver strafudmålingsvurdering i voldssager mod svækkede ofre skal derfor tage stilling til, om gerningen ligger før eller efter denne skæringsdato. Ældre domme som **S-1309-21** og **S-1997-20**, der bygger på 2018- og 2020-niveauerne, kan ikke længere bruges som direkte niveauindikator for nye forhold.

Institutionsvold mod svækkede beboere håndteres desuden inden for en administrativ ramme, hvor grænsen mellem lovlig magtanvendelse og strafbar vold er reguleret i [bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne](#) og uddybet i [vejledning om magtanvendelse over for voksne](#). Folketingets Ombudsmand har i [FOB 2014-2](#) om særlige dørbådnere ved botilbud for demente understreget, at indgreb kun kan ske i en afgrænset periode og på et dokumenteret grundlag, og i [FOB 2016-51](#) fremhævet, at retssikkerheden ikke er indskrænket, blot fordi borgeren ikke kan give informeret samtykke.

LOV

[Straffeloven § 81](#)
[Straffeloven § 244, stk. 1](#)
[Straffeloven § 245, stk. 1](#)
[Straffeloven § 247, stk. 1](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Grov vold (§ 245): Ubetinget fængselsstraf fastsat for hop/spark på hovedet af værgeløst offer – Afslag på samfundstjeneste 25.04.2017

§ 4 Tricktyveri mod ældre: kvalifikationen efter § 286, stk. 1

Tricktyveri er den klassiske typesag. Gerningsmanden skaber en påskudssituation – udgiver sig for håndværker, hjemmeplejer eller kommunal tilsynsmedarbejder, eller afleder opmærksomheden med et papir eller en seddel – og fjerner værdier, mens offeret er distraheret. Retsgrundlaget er [§ 276](#), og det centrale spørgsmål er, om forholdet henføres under [§ 285, stk. 1](#) (fængsel indtil 1 år og 6 måneder) eller under [§ 286, stk. 1](#), hvor straffen kan stige til 6 års fængsel, når tyveriet er af særligt grov beskaffenhed "navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening ... eller på grund af ... de forhold, under hvilke de befandt sig, ... eller når et større antal forbrydelser er begået".

Sag	Modus	Udfald
8260/2014	To tricktyverier i forening mod ældre kvinder, tre tiltalte	Fængsel + udvisning med indrejseforbud (tilståelsessag)
S-1647-16	Ægtepar, tricktyveri + databedrageri, ofre i vid udstrækning ældre, over 580.000 kr.	Skærpet fra 2 år og 8 mdr. til 3 års fængsel , udvisning for bestandig
S-625-24	47 forhold, papir-i-plastlomme-metoden, chauffør i flugtbil	1 år og 9 mdr. , udvisning for bestandigt, konfiskation
14-1657/2025	Ét tricktyveri i forening, to EU-borgere ankommet 2 dage før	40 dages fængsel hver, udvisning + 4 års indrejseforbud

I **S-625-24** afviste Østre Landsret tiltaltes påstand om nedkvalificering til § 285, stk. 1, og fastholdt § 286, stk. 1, under henvisning til den gentagne og planlagte fremgangsmåde, medgerningsmandens rolle som chauffør og de mange forhold på lidt over to uger. Det er værd at bemærke, at ofrene i netop den sag var cafégaster og butikskunder – ikke specifikt ældre. Sagen viser dermed, at det er **systematikken**, ikke offerets alder, der bærer

§ 286-kvalifikationen; sårbarhedsmomentet lægger sig ovenpå som yderligere skærpe efter § 81, nr. 11, hvor det foreligger.

Den organiserede indbrudsvariant ses i [75212-00379-21](#), hvor fire tiltalte blev dømt efter § 276 a om organiseret indbrudskriminalitet, jf. § 286, med konfiskation, erstatning og udvisning.

Den civile retlige spejling ses hos Ankenævnet for Forsikring, hvor sonderingen mellem tricktyveri, simpelt tyveri og røveri afgør dækningens omfang. I [83442](#) udgav to mænd sig for at være fra hjemmeplejen; nævnet tiltrådte selskabets kvalifikation som tricktyveri med den lavere dækningsmaksimum. I [92841](#) fik en kvinde i 90'erne ikke medhold, fordi hun ikke kunne løfte bevisbyrden for, at der overhovedet forelå et dækningsberettiget tricktyveri – en påmindelse om, at netop de mest svækkede ofre har sværest ved at dokumentere hændelsesforløbet.

LOV

[Straffeloven § 75, stk. 2](#)

[Straffeloven § 276](#)

[Straffeloven § 285, stk. 1](#)

[Straffeloven § 286, stk. 1](#)

PRAKSIS	Landsretten · Dom for omfattende og systematiske tricktyverier af mobiltelefoner: 1 år og 9 måneders fængsel og udvisning for bestandigt	03.07.2024
	Landsretten · Fængsel i 3 år for omfattende tricktyverier og databedrageri af særlig grov beskaffenhed	20.09.2016
	Byretten · Fængselsstraf og udvisning for tricktyveri af mobiltelefon begået i forening	31.03.2025
	Byretten · Dom for organiseret indbrudskriminalitet: Fire tiltalte idømt fængsel og udvisning for en række grove indbrudstyverier og hæleri	07.09.2022
	Byretten · Dom for tricktyverier mod ældre kvinder med efterfølgende udvisning og indrejseforbud	17.10.2014
	Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning for tricktyveri af smykker	17.12.2018
	Ankenævnet for Forsikring · Sag om tricktyveri eller røveri: Uenighed om forsikringsdækningens omfang	22.04.2013

Telefon- og kontaktbedrageri mod ældre: strafniveauet efter § 286, stk. 2

Den mest omfangsrige sagstype i nyere praksis er organiseret telefonbedrageri, hvor gerningsmændene ringer til ældre og udgiver sig for at være fra banken, Nets, Rigspolitiet eller den lokale politikreds, fremkalder frygt for et igangværende misbrug og derefter får offeret til at udlevere kort, pinkode eller MitID. Retsgrundlaget er § 279 og § 279 a, henført under § 286, stk. 2, hvor straffen kan stige til 8 års fængsel; adgangen til MitID rammes selvstændigt af § 263 a.

Strafniveauet illustreres af tre domme:

Sag	Rolle og omfang	Straf
SS-208/2024-SVE	"Telefonmanden" i landsdækkende netværk, over 300 forhold , ofre typisk 70-95 år, mange forstraffe	2 år og 9 mdr. ubetinget (tillægsstraf)
SS-634/2024-SVE	71-årig medgerningsmand, bedrageri i hele Jylland, erstatning ca. 1,13 mio. kr.	1 år og 9 mdr. ubetinget
SS-4013/2025-NAE	Underordnet "runner" (kortafhenter) under narkogældspres, tilståelse	1 år og 2 mdr., heraf 4 mdr. ubetinget og 10 mdr. betinget

Retten i Svendborg formulerede i [SS-208/2024-SVE](#) den bærende udmålingsbetragtning:

Retten har ved udmålingen af fængselsstraffen lagt vægt på kriminalitetens omfang og grovhed, herunder at tiltalte indgik i en veltilrettelagt organisation, der systematisk og målrettet gik efter at franske ældre medborgere deres opsparring, kontanter, betalingskort, smykker mv.

Sammenholdt viser de tre domme et klart **rollehierarki**: telefonmanden og organisatoren straffes hårdt og ubetinget, mens den underordnede kortafhenter – særligt ved uforbeholden tilståelse, dokumenteret pres fra bagmænd og fravær af relevante forstraffe – kan opnå en delvis betinget straf. I **SS-4013/2025-NAE** blev § 81, nr. 11, tillige påberåbt som skærpsesgrund ved siden af § 286, stk. 2.

De enkelte tab kan være meget betydelige: i **SS-208/2024-SVE** mistede en 81-årig 593.000 kr. og en 92-årig 96.100 kr. i enkeltstående forhold. Rigsadvokaten har i **RA-2026-3100206-29** behandlet et krav på 1.883.887 kr. fra værgeren for en 91-årig kvinde, hvis midler var frastjålet ved misbrug af hendes NemID; Rigsadvokaten fandt erstatningsansvar for en sagsbehandlingsfejl (manglende lovlig forkyndelse af en omgørelse, der førte til frifindelse), men tilkendte alene 10.000 kr. i tortgodtgørelse.

Sagsområdets offentlige dimension er endelig aktualiseret i **Procesbevillingsnævnets 3.-instansbevilling af 29. januar 2026**, hvor Højesteret skal tage stilling til, om der kan nedlægges navneforbud efter **retsplejelovens § 31** til beskyttelse af en ikke-sigtet mistænkt bagmand i en sag om omfattende bedrageri mod navnlig ældre.

LOV	Straffeloven § 81	Straffeloven § 263a, stk. 1	Straffeloven § 279	Straffeloven § 279a
	Straffeloven § 286, stk. 2			
PRAKSIS	Byretten · Fængselsstraf for omfattende kontaktbedrageri mod ældre borgere under dække af at være politi			12.01.2026
	Byretten · Omfattende sag om bedrageri mod ældre borgere: Fængselsstraf og erstatningskrav			15.04.2024
	Byretten · Dom for omfattende bedrageri og databedrageri mod ældre borgere			15.04.2024
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om navneforbud for mistænkt bagmand i sag om bedrageri mod ældre			29.01.2026
	Rigsadvokaten · Rigsadvokaten tilkender 91-årig bedrageriofre 10.000 kr. i tortgodtgørelse for fejlagtig forkyndelse af omgørelse			25.06.2026

Berigelse fra betroet stilling i ældreplejen og rettighedsfrakendelse efter § 79

En selvstændig sagsgruppe er berigelse begået af personale i ældreplejen. Her løber tre spor sammen: tyveri efter [§ 276](#), databedrageri efter [§ 279 a](#) ved efterfølgende brug af det stjålne kort, og stillingsmisbrug efter [§ 155](#). Ovenpå kommer § 81, nr. 8, om misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold og § 81, nr. 11, om værgeløshed.

NOJ-3814/2022 er den centrale illustration. En vikar og afløser i hjemmeplejen og på plejehjem blev dømt for 21 forhold begået over godt et år: tyveri af kontanter og betalingskort fra ældre og svækkede beboere efterfulgt af hævninger og køb. Retten i Hjørring lagde vægt på

antallet af forhold, de værdier, der er tale om samt på, at flere af forholdene er begået under ansættelse i en plejefunktion overfor personer, der var i en særlig sårbar situation.

Den strafferetlige reaktion var 4 måneders **betinget** fængsel med tilsyn og vilkår om psykiatrisk behandling – men den erhvervsretlige reaktion var mærkbar: retten frakendte i medfør af [§ 79, stk. 2](#) retten til i **2 år** at udøve

virksomhed med plejefunktioner på plejehjem, i beskyttede boliger, sygehusafdelinger og i plejekrævendenes eget hjem. Rettens begrundelse var kortfattet og præcis:

Tiltalte har som ansat i en betroet stilling i flere tilfælde begået tyveri hos særlig udsatte personer.

Mønstret er dermed, at frihedsstraffen kan blive betinget ved unge, ustraffede gerningspersoner, mens rettighedsfrakendelsen er den sanktion, der faktisk beskytter fremtidige beboere. Frakendelsen kan efter § 79, stk. 3 ske på tid fra 1 til 5 år eller indtil videre.

LOV

Straffeloven § 79, stk. 2-3

Straffeloven § 155

Straffeloven § 276

Straffeloven § 279a

PRAKSIS

Byretten · Betinget fængsel og frakendelse af erhvervsret for tyveri, databedrageri og stillingsmisbrug 17.02.2023 mod ældre og sårbare borgere

Seksuelle overgreb mod inhabile: §§ 216, 218, 219 og 225 i kombination

Seksuelle overgreb mod demente, svært psykisk udviklingshæmmede og institutionsanbragte kvalificeres i praksis ved en **kumulation** af bestemmelser: den samtykkebaserede § 216, stk. 1, udnyttelsesbestemmelsen i § 218, institutionsbestemmelsen i § 219 og sidestillingsreglen i § 225 om andet seksuelt forhold end samleje.

SS-2972/2021-NAE er den mest gennemarbejdede afgørelse. En 71-årig beboer på et bosted trængte ind hos en medbeboer, der var mentalt retarderet, spastisk lammet, uden verbalt sprog, kørestols- og blebruger og totalt afhængig af personalets hjælp. Retten henførte forholdet under § 216, stk. 1, § 218 og § 225, jf. § 216, stk. 1, alt i medfør af § 218 og delvis jf. § 21 om forsøg – samleje kunne ikke anses fuldbyrdet, fordi DNA kun fandtes på siden af penis, og skaderne i skeden kunne stamme fra fingre. Da tiltalte selv led af middelsvær til svær demens, bortfaldt straffen efter § 16, stk. 1, og retten idømte i stedet behandling på psykiatrisk afdeling efter § 68 uden længstetid, jf. § 68 a, stk. 2. Tortgodtgørelsen blev fastsat til **80.000 kr.** – nedsat fra det krævede med henvisning til forsøgs karakteren, men holdt højt henset til forurettedes totale hjælpeløshed.

Sagen illustrerer en særlig dobbelthed på plejeområdet: **både gerningsmand og offer** kan være kognitivt svækkede, og reaktionen bliver da en foranstaltning frem for straf.

Hvor gerningsmanden er personale, indtræder § 219 og § 155 om stillingsmisbrug. I SS-1251/2024-FRB blev en plejer på et plejehjem dømt for voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje mod en beboer under en badeseance, tillige efter §§ 155, 218 og 219, nr. 3. Domfældelsen hvilede på retsmedicinske objektive fund (en frisk udrift uden fibrinbelægninger, dvs. under ca. 12 timer gammel) sammenholdt med et DNA-match af højeste likelihood-ratio, mens forsvarers teori om sekundær overførsel blev forkastet. Ud over frihedsstraf blev tiltalte frakendt retten til at udøve pleje- og behandlingsfunktioner. Retten afslog dog varetægtsfængsling efter dommen, fordi anklagemyndigheden havde ladet 8 måneder gå efter at de afgørende beviser forelå.

Tortniveauet i denne sagsgruppe ligger typisk mellem 75.000 og 80.000 kr.: i S-3643000 forhøjede landsretten godtgørelsen fra 60.000 kr. til **75.000 kr.** netop "under hensyn til voldtægtens omstændigheder, særligt udnyttelsen af F's værgeløse stilling", og i V.L. S-1971-18 blev godtgørelsen forhøjet til **80.000 kr.** Værgeløsheden slår altså igennem både i strafudmålingen og i godtgørelsesfastsættelsen efter erstatningsansvarslovens § 26.

LOV

Erstatningsansvarsloven § 26, stk. 1

Straffeloven § 68a, stk. 2

[Straffeloven § 216, stk. 1](#)
[Straffeloven § 218](#)
[Straffeloven § 219](#)
[Straffeloven § 225](#)

PRAKSIS	Landsretten · Skærpet straf på 3 år og 6 måneders fængsel for voldtægt under udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling	26.02.2019
	Landsretten · Voldtægt og husfredskrænkelser mod værgeløst offer: Landsretten skærper straffen til 5 år og 6 måneders fængsel og stadfæster udvisning	19.02.2019
	Byretten · Domfældelse for voldtægt og misbrug af stilling mod beboer på plejehjem	02.07.2024
	Byretten · Dom om behandlingsforanstaltning for seksuelt overgreb mod hjælpeløs medbeboer på bosted	31.05.2021

§ 8 Hjemmerøveri: § 288, stk. 2, og indtrængen i private hjem

Den groveste form for angreb på ældre i eget hjem er hjemmerøveriet. [§ 288, stk. 2](#) hæver strafferammen til 10 års fængsel, når røveriet er af særligt grov beskaffenhed "navnlig på grund af dets særligt farlige karakter, udførelsesmåden eller omfanget af den opnåede eller tilsigtede vinding, **eller fordi gerningsmanden er trængt ind i et privat hjem for at begå røveri**".

Retten i Odense formulerede i [SS-5685/2013-ODE](#) kernen i kvalifikationen: der var tale om et egentligt hjemmerøveri, hvor gerningsmand og offer ikke havde forudgående relationer, og hvor tiltalte bevidst tog risikoen for at møde beboerne ved at trænge ind midt om natten. Østre Landsret stadfæstede i [SS-2906/2013-OLR](#) og fandt, at gerningsmandens kontrol over lys og adgangsveje samt verbale kommandoer indebar en trussel om øjeblikkelig vold – altså røveri og ikke blot tyveri.

Afgrænsningen mellem fuldbyrdet og ikke-fuldbyrdet hjemmerøveri er afgørende for niveauet. I [SS-2422/2021-VLR](#) nedsatte Vestre Landsret ved dissens 3-3 straffen til 4 års fængsel, netop fordi der ikke var tale om et fuldbyrdet hjemmerøveri, og fordi tiltalte selv forud var udsat for frihedsberøvelse af medgerningsmændene – omstændigheder, der udløste [§ 82, stk. 1, nr. 6](#) og [§ 83](#).

De alvorligste sager kombinerer § 288 med grov vold. I [Sag 268/2008](#) stadfæstede og skærpede Højesteret straffene i en serie hjemmerøverier med knivstik og slag med metalgenstande, der medførte livsfarlige skader; her anvendtes §§ 288, stk. 1, 245, stk. 1, og 247, stk. 1, i kombination. Og i [SS-1888/2018-OLR](#) forhøjede Østre Landsret straffen i en sag om hjemmerøveri og ulovlig tvang efter [§ 260](#) – kombinationen af røveri og tvang er typisk, når offeret presses til at oplyse koder eller udlevere skjulte værdier.

LOV
[Straffeloven § 82, stk. 1](#)
[Straffeloven § 245, stk. 1](#)
[Straffeloven § 260, stk. 1](#)
[Straffeloven § 288, stk. 1-2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom i omfattende sag om hjemmerøverier og grov vold	10.03.2009
	Landsretten · Dom om røveri af særlig grov beskaffenhed – strafnedsættelse til fængsel i 4 år	23.03.2022
	Landsretten · Østre Landsrets afgørelse om forhøjelse af straf i sag om hjemmerøveri og tvang	28.01.2019
	Landsretten · Stadfæstelse af dom for røveri af særlig grov beskaffenhed	03.07.2014
	Byretten · Dom for røveri af særlig grov beskaffenhed efter Straffelovens § 288, stk. 2	11.09.2013

§ 9 Økonomisk udnyttelse via fuldmagt: mandatsvig, generalfuldmagter og værgemål

Den mest vanskelige sagsgruppe er den økonomiske udnyttelse inden for familien, hvor et barn eller en ægtefælle disponerer over en dements formue i kraft af en generalfuldmagt eller fremtidsfuldmagt. Strafferetligt rammes forholdet af [§ 280](#) om mandatsvig, hvorefter den straffes, som for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding påfører en anden formuetab enten ved *misbrug af en for ham skabt adgang til at handle med retsvirkning for denne* (nr. 1) eller ved *i et formueanliggende, som det påhviler ham at varetage for den anden, at handle mod dennes tarv* (nr. 2). Ved særligt grove forhold stiger strafferammen til 8 år efter [§ 286, stk. 2](#).

Den civilretlige spejling – og i praksis den første barriere – er pengeinstitutternes prøvelse af fuldmagten. Det Finansielle Ankenævn har opbygget en fast linje:

- I [209/2010](#) havde en mor med begyndende Alzheimers udstedt en omfattende generalfuldmagt til sine to børn. Da børnene ville have udbetalt provenuet fra et hussalg til sig selv, afviste banken. Nævnet gav banken medhold: en fuldmagtsgiver bindes ikke af aftaler, der ensidigt er i fuldmægtigens interesse, når dette er kendeligt for tredjemand, og gavedispositioner var ikke udtrykkeligt nævnt i fuldmagten. Banken var **forpligtet** til at beskytte kundens midler.
- I [300/2018](#) kunne banken afvise en udateret og meget generel generalfuldmagt fra en dement far, men skulle samtidig udvise fleksibilitet ved at betale faste regninger og dagligt forbrug, indtil en værgemålssag var afsluttet.
- I [414/2021](#) blev banken derimod frifundet, fordi ægtefællen formelt var legitimeret af en generalfuldmagt fra 2008, og kravet i øvrigt var forældet.
- I [33/2016](#) kunne en datter ikke få medhold i, at banken skulle holde en dement mor i uskiftet bo skadesløs for et lån optaget som 77-årig.

Af dette udkrystalliserer sig en klar linje: **jo mere dispositionen ensidigt tilgodeser fuldmægtigen, og jo tydeligere fuldmagtsgiverens manglende habilitet er for banken, desto stærkere er bankens pligt til at afvise** – og desto tættere er man på [§ 280](#).

Uden for fuldmagtsforhold kan tilsvarende udnyttelse udløse civilretligt ansvar. I [BS-5993/2017-ALB](#) tilkendte Retten i Aalborg 200.000 kr., efter at en ægtefælle havde overtaget økonomien efter den anden ægtefælles hjerneblødning og foretaget overførsler og køb ud over forsørgelsespligten.

Den forebyggende ramme er [værgemålsloven](#). Efter [§ 5, stk. 1](#) kan der iværksættes værgemål for den, der på grund af sindssygdom, **herunder svær demens**, eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender. Går udnyttelsen videre, kan handleevnen fratages efter [§ 6](#); det skete i [BS-26729/2021-RAN](#), hvor Retten i Randers fratog en 77-årig dement mand handleevnen for at beskytte ham mod økonomisk forringelse og udnyttelse. Fremgangsmåden for at rejse værgemålssag – og hvem der kan gøre det – er beskrevet i [Retssikkerhedsvejledningen, pkt. 60](#) og i [vejledning om magtanvendelse over for voksne, pkt. 30](#).

Aktualitetsnote: [Værgemålslovens § 25](#) om værgens forvaltning af formuen er ændret ved [lov nr. 729 af 20. juni 2025](#) med virkning fra 1. juli 2025: det hidtidige stk. 1 om, at værgen skal sørge for, at formuen bevares, er ophævet, og kravet er i stedet samlet i et krav om, at formuen og indtægterne anvendes til gavn for den, der er under værgemål. Ændringen er endnu ikke konsolideret ind i den lovbekendtgørelse, der ligger til grund for den viste tekst, og skal derfor læses med.

PRAKSIS	Byretten · Fratagelse af retlig handleevne på grund af demens	10.12.2021
	Byretten · Godtgørelse for uretmæssige økonomiske dispositioner foretaget af ægtefælle under sygdomsforløb	15.10.2018
	Det finansielle ankenævn · Bank frifundet for erstatningsansvar ved ægtefælles dispositioner på kreditorbeskyttet konto i henhold til generalfuldmagt	16.06.2022
	Det finansielle ankenævn · Pengeinstituts afvisning af mangelfuld generalfuldmagt fra dement kunde	04.04.2019
	Det finansielle ankenævn · Datterens indsigelse mod bankens lån til dement mor i uskiftet bo	24.06.2016
	Det finansielle ankenævn · Bankens afvisning af udbetaling til fuldmægtige i henhold til generalfuldmagt fra dement mor	04.04.2011

Den civilretlige spejling: hæfter banken, når et ældre offer selv har trykket "godkend"?

§ 10

Straffesagen mod bagmændene giver sjældent offeret pengene tilbage. Det centrale civilretlige spørgsmål er derfor, om pengeinstituttet skal bære tabet. Her afgør sondringen mellem **autoriserede** og **uautoriserede** transaktioner alt: er transaktionen autoriseret af kunden selv efter [betalingslovens § 82](#), gælder hæftelsesbegrænsningen i [§ 100, stk. 4](#) på 8.000 kr. som udgangspunkt ikke.

Det Finansielle Ankenævns praksis falder i to grupper:

1) Kunden har videregivet koder – uautoriseret misbrug, begrænset hæftelse. I [221/2021](#) blev et ægtepar ringet op af en falsk Nets-medarbejder og udleverede personnumre, koder og NemID-nøglekoder. Nævnets flertal fandt, at der var tale om phishing under pres, at der ikke forelå forsæt efter [§ 100, stk. 5](#), men nok groft uforsvarlig adfærd, og at hver klager derfor hæftede med 8.000 kr. Sparekassen skulle tilbageføre 41.192,32 kr. Samme resultat i [348/2020](#), hvor en kvinde blev narret af en falsk Skat-medarbejder: hæftelse 8.000 kr., resten tilbageført.

2) Kunden har selv gennemført overførslen – autoriseret, fuld hæftelse. I [100/2023](#) overførte en kvinde 251.000 kr. efter et opkald fra en falsk bankansat og svarede "JA" til alle fire kontrol-SMS'er. Flertallet fandt transaktionerne autoriserede og afviste kravet. Klageren havde bl.a. gjort gældende, at banken burde have lavere standardgrænser for daglige overførsler **særligt for ældre kunder** – et argument, flertallet ikke fulgte. Samme linje i [526/2022](#) (ægtepar, 721.027,92 kr. overført efter opkald fra falsk "Rigspoliti", banken advarede forgæves), [39/2025](#) (3-2) og [469/2025](#) (Apple Pay).

I hver af disse sager har et **mindretal på to medlemmer** villet anvende [§ 100, stk. 4](#), analogt, fordi den organiserede manipulation efter deres opfattelse er sammenlignelig med misbrugssituationer, og fordi konsekvenserne ellers bliver uproportionale for forbrugeren. Denne dissens er den mest markante retspolitiske sprække på området.

Endelig afvises sager rutinemæssigt, når hændelsesforløbet kun kan afklares ved mundtlige forklaringer. I [412/2021](#) blev en 88-årig kvinde under en næsten tre timer lang samtale med en falsk politimand guidet til tre overførsler; nævnet afviste sagen efter vedtægternes [§ 5, stk. 3, nr. 4](#), fordi bevisførelsen måtte ske ved domstolene. For netop de ældste og mest svækkede ofre betyder afvisningsreglen i praksis, at det civilretlige spor lukkes.

LOV

[Betalingsloven § 82, stk. 1](#)
[Betalingsloven § 100, stk. 3-5](#)

PRAKSIS

Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod at hæfte for korttransaktioner via Apple Pay efter manipulation (social engineering)

23.02.2026

Det finansielle ankenævn · Krav om tilbageførsel af netbankoverførsel efter bedragerisk opkald: Spørgsmål om autorisation ved social engineering	20.06.2025
Det finansielle ankenævn · Afvisning af erstatningskrav for autoriserede netbankoverførsler foretaget under social engineering-svindel	18.09.2023
Det finansielle ankenævn · Afvist krav om tilbageførsel af netbankoverførsler efter social engineering-bedrageri	22.08.2023
Det finansielle ankenævn · Krav om tilbageførsel af betalingsoverførsler efter telefonbedrageri afvist på grund af bevisspørgsmål	24.05.2022
Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod misbrug af NemID og betalingskort efter telefonisk svindel (vishing)	20.12.2021
Det finansielle ankenævn · Klager fik medhold i begrænset hæftelse efter telefonisk svindel og videregivelse af NemID-oplysninger	02.06.2021

Udvisning som følgesanktion i sager om organiseret kriminalitet mod ældre

§ 11

En stor del af den systematiske berigelseskriminalitet mod ældre begås af udenlandske statsborgere i organiserede grupper, og udvisning følger derfor med som praktisk hovedspørgsmål. Vurderingen falder i to spor.

Ved svag eller ingen tilknytning til Danmark udvises der. I [S-625-24](#) blev tiltalte udvist med indrejseforbud for bestandigt efter [udlændingelovens § 32](#); landsretten tiltrådte byrettens proportionalitetsvurdering:

Efter de foreliggende oplysninger om opholdets varighed, tiltaltes alder, helbred, familiemæssige og økonomiske situation samt sociale og kulturelle integration finder retten endvidere, at tiltalte ikke har en sådan tilknytning til Danmark, at udvisning kan anses for at stride mod proportionalitetsprincippet i direktivets artikel 27, stk. 2, 1. led, sammenholdt med artikel 28, stk. 1.

Selv ved et enkeltstående tricktyveri kan udvisning følge. I [14-1657/2025](#) blev to EU-borgere, der var ankommet to dage før gerningen og hverken var CPR-registrerede eller havde søgt opholdsbevis, idømt 40 dages fængsel og udvist med 4 års indrejseforbud, idet retten fandt kriminaliteten at udgøre "en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse". Tilsvarende udvisning for bestandig i [S-1647-16](#) og [8260/2014](#).

Ved stærk tilknytning udvises der ikke. I [SS-1541/2020-VLR](#) – hvor straffene blev skærpet for gentagen udnyttelse af to særligt sårbare ofre – nåede Vestre Landsret alligevel frem til, at udvisning af den ene tiltalte ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser:

På denne baggrund tiltræder landsretten, at det efter en samlet vurdering af karakteren og grovhed af den begåede kriminalitet, tiltaltes tilknytning til Danmark og den tid, der er forløbet, siden de strafbare forhold er begået, vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at udvise tiltalte.

Der blev i stedet fastsat **betinget udvisning** med 2 års prøvetid efter [udlændingelovens § 24 b, stk. 1](#). Sagen viser, at sårbarhedsmomentet slår igennem i strafudmålingen, men ikke automatisk overvinder tilknytningshensynet efter [§ 26, stk. 2](#) og EMRK artikel 8.

Ved siden af udvisning anvendes konfiskation efter [§ 75, stk. 2](#) rutinemæssigt: i [S-625-24](#) af tre mobiltelefoner fundet i flugtbilen, i [SS-4013/2025-NAE](#) af ca. 62.000 kr. i kontanter og en mobiltelefon.

LOV	Udlændingeloven § 24b, stk. 1	Udlændingeloven § 26, stk. 2	Udlændingeloven § 32, stk. 4
PRAKSIS	Landsretten · Dom for omfattende og systematiske tricktyverier af mobiltelefoner: 1 år og 9 måneders fængsel og udvisning for bestandigt 03.07.2024 Landsretten · Landsretten skærper straffe for omfattende bedrageri mod særligt sårbare personer 19.05.2021 Landsretten · Fængsel i 3 år for omfattende tricktyverier og databedrageri af særlig grov beskaffenhed 20.09.2016 Byretten · Fængselsstraf for omfattende kontaktbedrageri mod ældre borgere under dække af at være politi 12.01.2026 Byretten · Fængselsstraf og udvisning for tricktyveri af mobiltelefon begået i forening 31.03.2025 Byretten · Dom for tricktyverier mod ældre kvinder med efterfølgende udvisning og indrejseforbud 17.10.2014		

§ 12 Sammenfatning: seks gennemgående mønstre

Praksis på området lader sig sammenfatte i seks mønstre.

For det første bæres beskyttelsen af ældre og svækkede ofre af én generel udmålingsregel – [§ 81, nr. 11](#) – og ikke af særlige gerningsbestemmelser. Der findes ingen "ældreparagraf", og [§ 247](#) er ikke en sårbarhedsbestemmelse. Det er derfor afgørende, at anklageskriftet og strafpåstanden eksplicit påberåber [§ 81, nr. 11](#); gør de ikke det, forsvinder ældre-aspektet ofte helt af dommen.

For det andet prøves "værgeløs stilling" funktionelt. Højesteret anvendte begrebet på et offer, der lå mellem to biler ([Sag 12/2017](#)), landsretterne på ofre med spastisk lammelse ([S-3643000](#)), sclerose og skizofreni ([V.L. S-1971-18](#)) og svær mental retardering ([SS-2972/2021-NAE](#)). Alder alene er hverken nødvendig eller tilstrækkelig.

For det tredje løftes berigelseskriminalitet mod ældre systematisk op i kvalifikationsbestemmelserne. Tricktyveri henføres under [§ 286, stk. 1](#), telefonbedrageri under [§ 286, stk. 2](#), og strafniveauet for de centrale roller ligger fra 1 år og 9 måneder ([SS-634/2024-SVE](#), [S-625-24](#)) over 2 år og 9 måneder ([SS-208/2024-SVE](#)) til 3 år ([S-1647-16](#)).

For det fjerde differentieres der skarpt efter rolle i netværket. [SS-4013/2025-NAE](#) viser, at en underordnet "runner" under dokumenteret pres og med uforbeholden tilståelse kan opnå en overvejende betinget straf, mens telefonmanden i samme type netværk får ubetinget flerårig fængsel.

For det femte er den ikke-frihedsberøvende sanktion ofte den mest virkningsfulde. Rettighedsfrakendelse efter [§ 79, stk. 2](#) i [NOJ-3814/2022](#) og [SS-1251/2024-FRB](#), værgemål og fratagelse af handleevne efter værgemålsloven i [BS-26729/2021-RAN](#), samt bankernes pligt til at afvise mistænkelige fuldmagtsdispositioner ([209/2010](#)) udgør tilsammen den forebyggende ramme.

For det sjette halter den civilretlige beskyttelse efter den strafferetlige. Når offeret selv har autoriseret overførslen med MitID, bærer det tabet – også når det er 88 år og har talt i telefon med en falsk politimand i tre timer ([412/2021](#), [100/2023](#)). Mindretalsvota i Det Finansielle Ankenævn peger vedholdende mod en analogi af [betalingslovens § 100, stk. 4](#), men er endnu ikke slået igennem.

For tilgrænsende emner henvises til [grov-vold](#), [særlig-grov-vold](#), [vold-strafudmåling-244](#), [psykisk-vold](#), [mobilepay-betalingstjeneste-bedrageri](#), [databedrageri](#), [bedrageri](#) og [mandatsvig](#).

LOV	Betalingsloven § 100, stk. 4	Straffeloven § 79, stk. 2	Straffeloven § 81
	Straffeloven § 286, stk. 1-2		

PRAKSIS	Højesteret · Grov vold (§ 245): Ubetinget fængselsstraf fastsat for hop/spark på hovedet af værgeløst offer – Afslag på samfundstjeneste	25.04.2017
	Landsretten · Dom for omfattende og systematiske tricktyverier af mobiltelefoner: 1 år og 9 måneders fængsel og udvisning for bestandigt	03.07.2024
	Landsretten · Skærpet straf på 3 år og 6 måneders fængsel for voldtægt under udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling	26.02.2019
	Landsretten · Voldtægt og husfredskrænkelser mod værgeløst offer: Landsretten skærper straffen til 5 år og 6 måneders fængsel og stadfæster udvisning	19.02.2019
	Landsretten · Fængsel i 3 år for omfattende tricktyverier og databedrageri af særlig grov beskaffenhed	20.09.2016
	Byretten · Fængselsstraf for omfattende kontaktbedrageri mod ældre borgere under dække af at være politi	12.01.2026
	Byretten · Domfældelse for voldtægt og misbrug af stilling mod beboer på plejehjem	02.07.2024
	Byretten · Dom for omfattende bedrageri og databedrageri mod ældre borgere	15.04.2024
	Byretten · Omfattende sag om bedrageri mod ældre borgere: Fængselsstraf og erstatningskrav	15.04.2024
	Byretten · Betinget fængsel og frakendelse af erhvervsret for tyveri, databedrageri og stillingsmisbrug mod ældre og sårbare borgere	17.02.2023
	Byretten · Fratagelse af retlig handleevne på grund af demens	10.12.2021
	Byretten · Dom om behandlingsforanstaltning for seksuelt overgreb mod hjælpeløs medbeboer på bosted	31.05.2021
	Det finansielle ankenævn · Afvisning af erstatningskrav for autoriserede netbankoverførsler foretaget under social engineering-svindel	18.09.2023
	Det finansielle ankenævn · Krav om tilbageførsel af betalingsoverførsler efter telefonbedrageri afvist på grund af bevisspørgsmål	24.05.2022
	Det finansielle ankenævn · Bankens afvisning af udbetaling til fuldmægtige i henhold til generalfuldmagt fra dement mor	04.04.2011

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Straffeloven § 81	Straffeloven § 218
Straffeloven § 247	Straffeloven § 280
Straffeloven § 286 stk. 1-2	Straffeloven § 288 stk. 2
Værgemålsloven § 5 stk. 1	

MATERIALE Citerede afgørelser

38 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		2
25.04.2017	Grov vold (§ 245): Ubetinget fængselsstraf fastsat for hop/spark på hovedet af værgeløst offer – Afslag på samfundstjeneste	Sag 12/2017
10.03.2009	Højesterets dom i omfattende sag om hjemmerøverier og grov vold	Sag 268/2008
LANDSRETTE · ANKEINSTANS		9
03.07.2024	Dom for omfattende og systematiske tricktyverier af mobiltelefoner: 1 år og 9 måneders fængsel og udvisning for bestandigt	S-625-24

23.03.2022	Dom om røveri af særlig grov beskaffenhed – strafnedsættelse til fængsel i 4 år	1757-2099
13.10.2021	Vestre Landsret skærper straf og godtgørelse i sag om langvarigt seksuelt misbrug af sårbart barn	875-979
19.05.2021	Landsretten skærper straffe for omfattende bedrageri mod særligt sårbare personer	2068-2470
26.02.2019	Skærpet straf på 3 år og 6 måneders fængsel for voldtægt under udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling	S-3643000- CNI
19.02.2019	Voldtægt og husfredskrænkelser mod værgeløst offer: Landsretten skærper straffen til 5 år og 6 måneders fængsel og stadfæster udvisning	V.L. S-1971-18
28.01.2019	Østre Landsrets afgørelse om forhøjelse af straf i sag om hjemmerøveri og tvang	374-422
20.09.2016	Fængsel i 3 år for omfattende tricktyverier og databedrageri af særlig grov beskaffenhed	S-1647-16
03.07.2014	Stadfæstelse af dom for røveri af særlig grov beskaffenhed	1699-2040

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

12

12.01.2026	Fængselsstraf for omfattende kontaktbedrageri mod ældre borgere under dække af at være politi	10357-12179
31.03.2025	Fængselsstraf og udvisning for tricktyveri af mobiltelefon begået i forening	14-1657/2025
02.07.2024	Domfældelse for voldtægt og misbrug af stilling mod beboere på plejehjem	6069-7262
15.04.2024	Omfattende sag om bedrageri mod ældre borgere: Fængselsstraf og erstatningskrav	6568-7891
15.04.2024	Dom for omfattende bedrageri og databedrageri mod ældre borgere	6569-7892
17.02.2023	Betinget fængsel og frakendelse af erhvervsret for tyveri, databedrageri og stillingsmisbrug mod ældre og sårbare borgere	N0J-3814/2022
07.09.2022	Dom for organiseret indbrudskriminalitet: Fire tiltalte idømt fængsel og udvisning for en række grove indbrudstyverier og hæleri	75212-00379-21
10.12.2021	Fratagelse af retlig handleevne på grund af demens	2003-2389
31.05.2021	Dom om behandlingsforanstaltning for seksuelt overgreb mod hjælpeløs medbeboer på bosted	152-178
15.10.2018	Godtgørelse for uretmæssige økonomiske dispositioner foretaget af ægtefælle under sygdomsforløb	417-479
17.10.2014	Dom for tricktyverier mod ældre kvinder med efterfølgende udvisning og indrejseforbud	8260/2014
11.09.2013	Dom for røveri af særlig grov beskaffenhed efter Straffelovens § 288, stk. 2	1691-2032

DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS

11

23.02.2026	Indsigelse mod at hæfte for korttransaktioner via Apple Pay efter manipulation (social engineering)	469/2025
------------	---	----------

20.06.2025	Krav om tilbageførsel af netbankoverførsel efter bedragerisk opkald: Spørgsmål om autorisation ved social engineering	39/2025
18.09.2023	Afvisning af erstatningskrav for autoriserede netbankoverførsler foretaget under social engineering-svindel	100/2023
22.08.2023	Afvist krav om tilbageførsel af netbankoverførsler efter social engineering-bedrageri	526/2022
16.06.2022	Bank frifundet for erstatningsansvar ved ægtefælles dispositioner på kreditorbeskyttet konto i henhold til generalfuldmagt	414/2021
24.05.2022	Krav om tilbageførsel af betalingsoverførsler efter telefonbedrageri afvist på grund af bevisspørgsmål	412/2021
20.12.2021	Indsigelse mod misbrug af NemID og betalingskort efter telefonisk svindel (vishing)	221/2021
02.06.2021	Klager fik medhold i begrænset hæftelse efter telefonisk svindel og videregivelse af NemID-oplysninger	348/2020
04.04.2019	Pengeinstituts afvisning af mangelfuld generalfuldmagt fra dement kunde	300/2018
24.06.2016	Datterens indsigelse mod bankens lån til dement mor i uskiftet bo	33/2016
04.04.2011	Bankens afvisning af udbetaling til fuldmægtige i henhold til generalfuldmagt fra dement mor	209/2010

ANKENÆVNET FOR FORSIKRING · NÆVN / KLAGEINSTANS 2

17.12.2018	Afvisning af dækning for tricktyveri af smykker	92841
22.04.2013	Sag om tricktyveri eller røveri: Uenighed om forsikringsdækningens omfang	83442

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 1

29.01.2026	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om navneforbud for mistænkt bagmand i sag om bedrageri mod ældre	
------------	--	--

RIGSADVOKATEN · NÆVN / KLAGEINSTANS 1

25.06.2026	Rigsadvokaten tilkender 91-årig bedrageriofre 10.000 kr. i tortgodtgørelse for fejlagtig forkyndelse af omgørelse	RA-2026-3100206-29
------------	---	--------------------